

Dūnakļu ezera zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi

SASKAŅOTS

Augšdaugavas novada pašvaldības
Centrālā pārvalde

SASKAŅOTS

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides
zinātniskais institūts "BIOR"

SASKAŅOTS

Valsts vides dienesta
Latgales reģionālā vides pārvalde

Rīga, 2024

1. Ūdenstilpes raksturojums

Dūnakļu ezers (ūdenstilpes kods 43134) atrodas Augšdaugavas novada Salienas pagasta teritorijā ($55^{\circ} 45' 39''$ / $25^{\circ} 52' 33''$).

Saskaņā ar Civillikumu un Civillikuma II Pielikumu Dūnakļu ezers ir privāta ūdenstilpe, kurā zvejas tiesības pieder valstij.

Ezera ūdens virsmas platība ir 20 ha (V/U "Meliorprojekts" 2000. gada dati), maksimālais dziļums – 2,5 m, vidējais – 0,5 m (Valsts meliorācijas projektēšanas institūta 1972. gada dati).

Dūnakļu ezers ir notekošs. No ezera iztek Akmenīca, kas Baltkrievijas teritorijā ietek Strusta ezerā. Tālākā notece caur *Vojsa*, *Niespiš* un *Niedrava* ezeriem, *Drujku* un Daugavu uz Rīgas jūras līci.

Ezera grunts pārsvarā dūņaina.

Virsūdens aizaugums, ko veido niedres, meldri, grīšļi, kosas un citi ūdensaugi, novērtēts ap 5% no ezera ūdens virsmas platības.

Dūnakļu pieder pie eitrofa tipa ezeriem ar distrofijas pazīmēm, kam nav raksturīga īpaši augsta potenciālā zivju produktivitāte.

Ezera piekrastē intensīva saimnieciska darbība nenotiek. Krastmala apaugusi ar kokiem un krūmiem, tālāk purvs un mežs. Kopumā ezera ūdens kvalitāte atbilst zivsaimniecības vajadzībām.

Saskaņā ar Daugavpils novada teritorijas plānojumu 2012.–2023. gadam Dūnakļu ezeram aizsargjoslas platums ir 50 m.

Saskaņā ar Zvejniecības likumu ap ezera krastu noteikta 4 m plata tauvas josla, ko zvejnieki un makšķernieki drīkst izmantot, pārvietojoties gar krastu, bet citām ar zvejniecību saistītām vajadzībām to var izmantot pēc saskaņošanas ar zemes īpašnieku.

2. Ihtiofauna

No 19.06.2024. līdz 20.06.2024. Dūnakļu ezerā tika veikta kontrolzveja, izmantojot tīklus ar linuma acu izmēru 8, 13, 14, 15, 18, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 60 un 70 mm, zivju mazuļu vadu (linuma acu izmērs āmī – 5 mm) un vēžu murdus.

2024. gada kontrolzvejā Dūnakļu ezerā tika konstatētas sešas zivju sugas: līdaka *Esox lucius*, rauda *Rutilus rutilus*, līnis *Tinca tinca*, karūsa *Carassius carassius*, ausleja *Leucaspis delineatus* un asaris *Perca fluviatilis*.

Ar 8 – 18 mm tīkliem noķertas četru sugu zivis, no kurām pēc skaita: asari – 50%, raudas – 30%, līdakas – 10% un auslejas – 10%.

Ar 20 – 35 mm tīkliem noķertas divu sugu zivis, no kurām pēc skaita: raudas – 60% un asari – 40%.

Ar 40 – 70 mm tīkliem noķertas trīs sugu zivis, no kurām pēc skaita: līņi – 67%, karūsas – 25% un līdakas – 8%.

Ar mazuļu vadu noķerti tikai asari.

Ar vēžu murdiem vēži netika noķerti.

Oficiālas zivju ielaišanas Dūnakļu ezerā nav zināmas.

3. Ezera līdzšinējā zivsaimnieciskā izmantošana

No 1977. gada līdz 1985. gadam Dūnakļu ezers bija nodots lietošanā Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrijai preču jeb kultivētai zivsaimniecībai un ūdensputnu atražošanai. Turpmākajos gados un mūsdienās Dūnakļu ezeru galvenokārt izmanto makšķerēšanai.

4. Zivju krājumu raksturojums

2024. gada kontrolzvejā ar 20 – 35 mm tīkliem noķertas divu sugu zivis, no kurām pēc masas: raudas – 70% u asari – 30%. Ar 40 – 70 mm tīkliem noķertas trīs sugu zivis, no kurām pēc masas: līņi – 72%, līdakas – 14% un karūsas – 14%.

Kopumā, spriežot pēc kontrolzvejas rezultātiem, Dūnakļu ezera zivju krājumu pamatmasu veido līņi, raudas, asari, līdakas un karūsas. Kontrolzvejā uz 15 m garu tīklu ar linuma acu izmēru 20 – 35 mm vidēji noķerts 0,8 kg zivju, bet uz 30 m garu 40 – 70 mm tīklu – 2,1 kg, kas ir viduvējs rezultāts Latvijas ezeriem vasaras sezonā un vidējs atbilstoša tipa ezeriem.

Zivju augšanas tempa analīze liecina, ka, salīdzinājumā ar citiem Latvijas ezeriem, līņiem tas ir augsts, asariem – starp augstu un vidēju, raudām un karūsām – vidējs, bet līdakām – zems.

5. Iespējamā ezera zivsaimnieciskā izmantošana

5.1. Dabisko zivju krājumu izmantošana

Zivis tiek zvejotas un makšķerētas, izmantojot to pašatražošanos. Zivju ielaišana netiek veikta. Nozvejas pamatmasu veidos līņi, raudas, asari, līdakas un karūsas. Ezera ikgadējā potenciālā galveno "rūpniecisko" zivju sugu kopējā nozveja, ieskaitot rūpniecisko zveju, makšķerēšanu, kā arī citas iespējamās neregistrētās nozvejas, varētu būt ap 40 kg/ha, kas pie ezera laukuma 20 ha dod ap 0,8 t gadā.

5.2. Zivju krājumu mākslīga papildināšana

Gadījumā, ja līdakas tiek intensīvi zvejotas un/vai makšķerētas, var veikt to kāpuru (ap 500 gab./ha jeb 10 tūkst. gab. gadā) vai mazuļu (ap 100 gab./ha jeb 2 tūkst. gab. gadā) ielaišanu uz izmantojamo (dotajai zivju sugai piemērotāko) platību – aptuveni 20 ha.

6. Ezera zivsaimnieciskās izmantošanas noteikumi

6.1. Rūpnieciskā zveja

6.1.1. Zivju zveja veicama, ievērojot Ministru kabineta 2023. gada 9. maija noteikumus Nr. 227 "Noteikumi par rūpniecisko zveju iekšējos ūdeņos".

6.1.2. Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumiem Nr. 796 "Noteikumi par rūpnieciskās zvejas limitiem un to izmantošanas kārtību iekšējos ūdeņos" Dūnakļu ezerā noteikts tīklu limits – 75 m. Pašvaldība reizi gadā līdz 1. jūlijam var iesniegt Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskajam institūtam "BIOR" priekšlikumus par zvejas limitu izmaiņām.

6.2. Makšķerēšana

6.2.1. Makšķerēšana veicama, ievērojot Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumus Nr. 800 "Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi".

6.2.2. Ezerā vai tā daļā var organizēt licencēto makšķerēšanu.

6.2.3. Licencēto makšķerēšanu organizē, ievērojot Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr. 799 "Licencētās makšķerēšanas,

vēžošanas un zemūdens medību kārtība" prasības, noteiktā kārtībā izstrādājot licencētās makšķerēšanas nolikumu.

6.3. Zivju ielaišana

Ja tiek veikta zivju mazuļu ielaišana, ir jāievēro Ministru kabineta 2015. gada 31. marta noteikumi Nr. 150 "Kārtība, kādā uzskaita un dabiskajās ūdenstilpēs ielaiž zivju resursu atražošanai un pavairošanai paredzētos zivju mazuļus, kā arī prasības attiecībā uz mākslīgai zivju pavairošanai pielāgotu privāto ezeru izmantošanu".

6.4. Zivju dzīves vides uzlabošana un to krājumu papildus aizsardzība

- Lai pastiprinātu zvejas kontroli un apkarotu iespējamo nelikumīgo zivju ieguvu Dūnakļu ezerā, zivju krājumu aizsardzībā būtu vēlams iesaistīt pašvaldības pilnvarotas personas.

- Tā kā Dūnakļu ezerā ir pietiekami labi apstākļi zivju nārstam un attīstībai, tad nav nepieciešams veikt zivju dzīvotņu un nārsta vietu uzlabošanas pasākumus.

Darba izpildītāji – Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" Zivju resursu pētniecības departamenta Iekšējo ūdeņu un zivju resursu atražošanas nodaļas darbinieki:

Ruta Medne, nodaļas vadītāja

Ēriks Aleksejevs, vadošais pētnieks

Edmunds Bērziņš, pētnieks

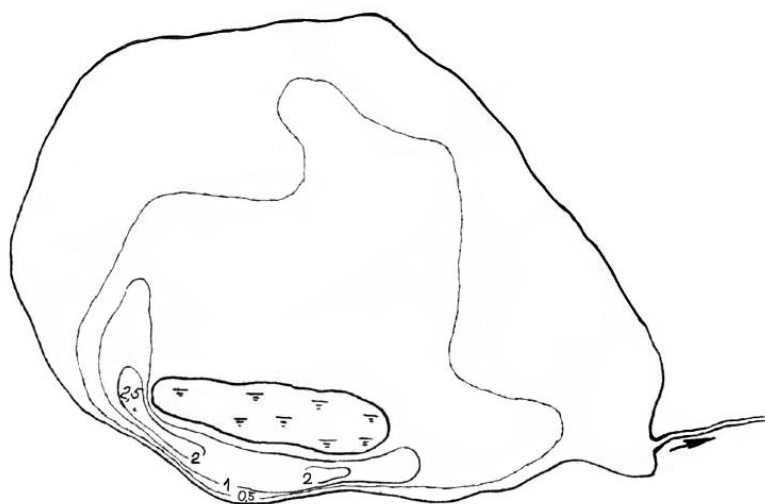
Jānis Dumpis, pētnieks

Kristofers Millers, pētnieks

Toms Zālāns, asistents

Dūnakļu ezers

Pēc VMPI 1972. g. datiem